137720 - Mukimlik halinde iki namazı birleştirirken (cem ederken) müekked sünnetler kılınabilinir mi?

Soru

Mukim bir kimse, iki namazı birleştirirken sadece farz namazı mı kılması gerekir yoksa (öncesi ve sonrasındaki) müekked sünnetleri kılması câiz midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Mukim bir kimse, yağmur veya hastalık ve başka şer'î bir özürden dolayı iki namazı birleştirirken müekked sünnetleri kılabilir. Bu namazları kılması farz veya vâcip değildir. Çünkü bu namazlar, sünnettir, farz veya vacip değildir.

Örneğin öğle namazı ile ikindi namazını birleştirirse, öğle namazının ilk sünnetini kılar. Ardından iki namazı (öğle ve ikindi namazını) birleştirerek kılar. Daha sonra öğle namazının son sünnetini, (birleştirerek kılmış olduğu) ikindi namazından sonra kılar.

Akşam namazı ile yatsı namazını birleştirirse, iki namazı birleştirerek kıldıktan sonra önce akşamın sünnetini, sonra yatsı namazının son sünnetini kılar.

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Akşam namazı ile yatsı namazını birleştirmekte önce iki farz namaz kılınır, ardından önce akşam namazının sünneti, sonra yatsı namazının son sünneti, daha sonra da vitir namazı kılınır.

Öğle namazında ise bu konuda muhakkiklerin söyledikleri doğru görüş; önce öğle namazının ilk sünneti, sonra öğle namazının farzı, ardından ikindi namazının farzı, sonra öğle namazının son sünneti, daha sonra da ikindi namazının sünneti kılınır." (Nevevî; "Ravdatu't-Tâlibîn"; c: 1, s: 402)

Zekeriyya el-Ensârî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Eğer öğle namazı ile ikindi namazı cem-i takdim veya cem-i tehir olarak kılındığında önce öğle namazının ilk sünneti kılınır, sonra iki farz, öğle namazı ile ikindi namazı kılınır, sonra kalan sünnetler sırasına göre kılınır. Yani öğle namazının son sünneti, sonra da ikindi namazının sünneti kılınır.

Akşam namazı ile yatsı namazı cem edilirken, önce iki farz namaz kılınır, sonra sünnetler, sırasına göre kılınır.Yani önce akşam namzının sünneti, sonra yatsı namazının son sünneti, sonra da vitir namazı kılınır." ("Esnâ'l-Metâlib"; c: 1, s: 245)

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bir kimse, eğer iki namazı, birinci namazın vaktinde cem ederse (cem-i takdim ederse), ikinci namazın sünnetini , iki farz namazdan sonra kılabilir ve ikinci namazın (yatsı namazının) vakti girmeden önce vitir namazını da kılabilir.Çünkü ikinci namazın sünneti, ikinci namaza tâbidir. Bundan dolayı fiil ve vakit olarak da o namaza tâbi olması gerekir. Vitir namazının vakti, yatsı namazı ile sabah namazı arasındadır. Yatsı namazını kıldığına göre vakti girmiş demektir." ("el-Muğnî"; c: 2, s: 61-62)

"el-İnsâf" adlı kitabın yazarı şöyle demiştir:

"Öğle namazının son sünnetini, (iki namazı cem ettikten sonra) ikindi namazının farzından sonra kerâhetsiz kılar (kılması mekruh değildir). Mezhep âlimlerimizin çoğu böyle demişlerdir. Bazıları ise, câiz değildir, demişlerdir." ("el-İnsâf"; c: 2, s: 344)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin-:

"Öğle namazı ile ikindi namazı ve akşam namazı ile yatsı namazı gibi iki namazı birleştirirken farz namazların öncesi ve sonrasında kılınan müekked sünnetler edâ edilir mi? Eğer edâ ediliyorsa bu sünnetler iki namaz cem edilmeden önce mi yoksa cem edildikten sonra mı edâ edilmelidir?"

Diye sorulmuş, bunun o şöyle cevap vermiştir:

"Hasta olan bir kimse veya insanlar yağmur yağması sebebiyle iki namazı cem eder de öğle namazını ikindi namazının vaktine kadar ertelerse, önce öğle namazının dört rekatlık ilk sünnetini kılar, sonra iki namazı cem ettikten ve ikindi namazını bitirdikten sonra öğle namazının son sünnetini kılar.

Akşam namazı ile yatsı namazını cem ettikten ve yatsı namazının farzını kıldıktan sonra önce akşam namazının sünnetini, sonra da yatsı namazının son sünnetini kılar." ("Açık Kapı Görüşmesi"; 15/147)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.